

PRÍRODNÉ POMERY

POLOHA A ROZLOHA

Obec Budkovce sa nachádza vo východnej časti Slovenska v Košickom kraji.

Jej zemepisné súradnice sú 48° 38' 0" severnej zemepisnej šírky a 21° 56' 0" východnej zemepisnej dĺžky. Samotná obec leží na riečnej terase rieky Laborca v nadmorskej výške 105 metrov.

Katastrálne územie Budkoviec sa začína na Laborci pri moste do Stretavky, kde dosahuje najnižší bod 98 metrov nad morom. Hranica odtiaľto smeruje západným smerom cez starý meander Laborca v Dolnom háji. Prechádza potok Duša, štátnu cestu Budkovce – Drahňov a železničnú trať na Veľké Kapušany k lokalite Vagaš (Rubanisko). Pokračuje cez štátne cesty Budkovce – Slavkovce a Hatalov – Slavkovce k vyvýšenine Cholmik (109 m n. m.). Tu sa mierne stáča na JJZ na Čierne blata cez kanál Kyjov k Močiarnemu kanálu. Na Močiarnom kanáli sa stáča na sever a východným okrajom intravilánu obce Dúbravka znovu prekračuje štátnu cestu Dúbravka – Budkovce a železničnú trať na Veľké Kapušany. Prekračuje potok Duša a prechádza vyvýšeninu Veterník (106 m n. m.). Severne od nej pod obcou Hatalov sa katastrálna hranica stáča na východ k lokalite Lazy. Tu sa stáča na juhovýchod a Budkovským kanálom vedie až k severnému okraju intravilánu obce. Tu sa znovu stáča na severovýchod a cez vyvýšeninu Hôrka (106 m n. m.), Sliepkovský kanál vedie na Horné paseky. Tu sa prudko stáča na juhovýchod a cez Horný les sa dostáva k vodnému toku Laborca. Po hladine rieky schádza hranica na juh k východiskovému bodu opisu katastra.

Najvyššiu nadmorskú výšku 110 metrov dosahuje chotár na rázcestí štátnych ciest Dúbravka – Budkovce a Hatalov – Slavkovce.

Katastrálne územie Budkoviec má výmeru 2 041 ha .

Budkovce susedia s obcami Drahňov, Slavkovce, Dúbravka, Hatalov, Sliepkovce, Palín, Stretava a Stretavka.

GEO MOR FOLÓGIA A GEO LÓGIA

Podľa geomorfologického členenia Slovenska Budkovce patria do dvoch orografických celkov.

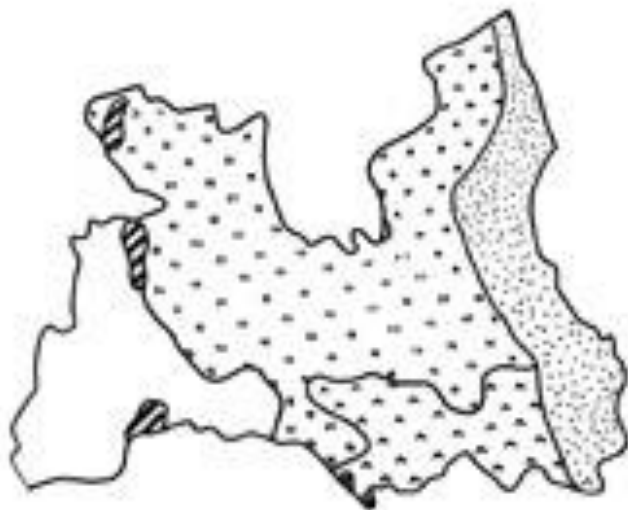
Prevažná časť katastra patrí do oblasti Východoslovenská nížina, celku Východoslovenská rovina a podcelku Laborecká rovina. Krajina bezprostredného okolia obce a pozdĺž vodného toku Laborca má relief zvlnených rovín a relief rovín a nív.

Podrobný obraz geologických pomerov Budkoviec podľa najnovších výskumov ukazuje nasledujúca mapka:

LEGENDA

M 1 : 50 000

Geologická mapa Budkoviec

Kvartér – holocén

1. Fluviálne sedimenty: jemnozrnné piesky (subatlantik – subrecent).

Nachádzajú sa pozdĺž Laborca od Horných pasiek až k Dolnému lesu.

2. Fluviálne sedimenty: hliny; 4' - relikty mŕtvych ramien, zanesených povodňovými hlinami (subboreal – subatlantik). Nachádzajú sa v južnej časti chotára od južného okraja intravilánu obce po Dolný les, kde sa v minulosti nachádzalo mŕtve rameno Laborca.

3. Fluviálne sedimenty: prevažne hliny. Dominujú v chotári obce, nachádzajú sa v jej centrálnej a severných častiach.

Kvartér – pleistocén

4. Eolické sedimenty: jemnozrnné naviate piesky (wurm – neskorý wurm).

Nachádzajú sa izolovane v lokalitách Cholmik, na rázcestí štátnych ciest Dúbravka – Budkovce, a Hatalov – Slavkovce a v lokalite Veternik.

5. Eolické sedimenty: spraše, sprašové hliny. Prevládajú v západnej časti chotára. Izolovane sa vyskytujú i na Hôrke.

Pomerne búrlivý vývoj neogennej panvy Východoslovenskej nížiny v okolí Budkoviec zanechal stopy na jej pestrom litofacialnom vývoji a štruktúrno-tektonickej stavbe a má podiel na dvoch anomálnych javoch. Ide o vysokú teplotu okolo 150°C v hĺbke 3 000 m. Vysoký je aj ložiskový tlak, a to až do 90 % vyšší ako hydrostaticky. Obidva tieto fenomény veľmi negatívne ovplyvňovali najmä vŕtné práce, ktoré v okolí prebiehali od 60. rokov 20. storočia. Okrem ťažby plynu a sprievodného kondenzátu (gazolínu) sa v okolí Budkoviec separuje aj propánbután na ložiskách plynu Trhovište, Stretava, Senné a Ptrukša.

V chotári Budkoviec sa nachádzajú nasledujúce typy pôd:

1. Fluvizeme glejové stredne a ťažke:

sprievodné gleje; z veľmi ťažkých aluviálnych sedimentov. Tieto pôdy dominujú v celom chotári obce.

2. Hnedozeme luvizemne a luvizeme:

vytvorili sa zo sprašových hĺn. Vyskytujú sa iba izolovane v južnej časti chotára.

3. Kultizeme (antropogénne pôdy):

predstavujú pôvodné, ale človekom premenené pôdy alebo vytvorené umelo, napr. rekultiváciami.